

HMS-DATABLAD

HELSE-, MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

SIDE 1

1. PRODUKTNAVN OG LEVERANDØR

1.1 HANDELSNAVN: CITRUS CLEANER PRF LABEL OFF

Dato: 10/09/2004

1.2 LEVERANDØR:

TAEROSOL OY Aakkulantie 21, FIN-36220 KANGASALA
Tel: +358 3 356 5600 Fax: +358 3 356 5656

2. OPPLYSNINGER OM SAMMENSETNING

2.1 Beskrivelse: Aerosol, terpen og karbonhydrogenblanding. Drivgass: propan-butanblanding

2.2 Bestanddeler som utgjør fare:

	CAS Nr	%	R-setninger
Karbonhydrogenblanding	64742-49-0	30-50 %	Xn,F,N, R:11-38-65-67-51/53
Terpen blanding	8028-48-6	30-50 %	Xn, R:10-38-65
Propan	74-98-6	10-20 %	F+, R 12
Butan	106-97-8	10-20 %	F+, R 12

3. RISIKOINFORMASJON

3.1 Brann- og eksplosjonsfarer: Ekstremt brannfarlig. Lett fordampende.

3.2 Helsefarer: Innånding av dampen kan forårsake hodepine, svimmelhet og kvalme. Kan være irriterende for øynene og luftveiene. Kan være helseskadelig ved svelging.

3.3 Miljøfarer: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

3.4 Annen farer: Klassifikasjon R65 (Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.) gjelder ikke aerosoler (etter EU-direktiv 67/548 tillegg VI 9.4.)

4. FØRSTEHJELP

4.1 Generelt: -

4.2 Innånding: Dersom den som har vært utsatt for dampene blir unormalt trett eller kvalm, bør vedkommende flyttes ut i frisk luft. Hvis symptomene vedvarer, bør det søkes legehjelp.

4.3 Hudkontakt: Det bør merkes, at forurenset påkledning kan være en brannrisiko. Tilsølte klær fuktes før avkledning. Klærne må vaskes før de brukes igjen. Huden vaskes med vann og såpe. Hvis det oppstår varig irritasjon må lege kontaktes.

4.4 Øyekontakt: Øynene skylles med rikelige mengder lunkent vann. Dersom irritasjonen vedvarer bør man søke legehjelp.

4.5 Svelging: Munnen skylles med vann og pasienten fraktes til lege. **MAN MÅ IKKE FÅ PASIENTEN TIL Å KASTE OPP.**

4.6 Medisinsk informasjon: Behandling etter symptomer. Aspirasjon av det svelgede stoffet til lungene kan forårsake en livsfarlig kjemisk lungebetennelse.

5. TILTAK VED BRANN

5.1 Brannslukningsmidler: Skum, pulver, kuldiksyd, sand og jordmateriale for små branner.

5.2 Slokningidler, som ikke må brukes av sikkerhetsgrunner: Man må ikke slokke med kraftig vannstråle.

5.3 Brann- og eksplosjonsfarer: Eksplosjonsfare når trykket øker, hvis boksene blir oppvarmet under brann.

5.4 Særskilt beskyttelsesutstyr ved brann: Hensiktsmessig beskyttelsesutstyr og trykkluftpustestyr.

5.5 Andre råd: Bokser i nærhet av åpen ild kjøles ned med vandusj fra tilstrekkelig avstand.

6. TILTAK VED SØL OG LEKKASJE

Generelle tiltak: Overflødige personer må evakueres fra området. Fordampning under oppsyn.

Det må forhindres at produktet kommer ut i kloakk, jordsmonn, overflate- og grunnvann ved å lage voller av sand, jordmateriale eller annet egnet oppsugningsmateriale.

Lekkasje oppsuges i sand, jordmateriale eller annet egnet oppsugningsmateriale.

Oppsugningsmaterialet samles opp i hensiktsmessig og hensiktsmessig merket beholder for destruering. Destrueres etter gjeldende forskrifter fra lokale myndigheter.

7. HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Spesielle egenskaper og farer: Innånding av dampen og gjentatt eller langvarig hudkontakt må unngås. Isoleres fra antenniskilder. Røyking forbudt. Gnister må unngås.

7.2 Lagringsanvisning: I et lager egnet for aerosoler.

8. FOREBYGGENDE TILTAK/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Forebyggende tiltak: Det må sørges for tilstrekkelig ventilasjon. Gjentatt eller langvarig hudkontakt må unngås. Ved behov skal det brukes personlig beskyttelse.

8.2 Grenseverdier for luften på arbeidsplassen:

Karbonhydrogenblanding arom. < 0,01%	
500 ppm (8 h)	630 ppm (15 min)
1800 mg / m ³ (8 h)	2300 mg/m ³ (15 min)
Propan	
800 ppm (8 h)	1100 ppm (15 min)
1500 mg/m ³ (8 h)	2000 mg/m ³ (15 min)
Butan	
800 ppm (8 h)	1000 ppm (15 min)
1900 mg/m ³ (8 h)	2350 mg/m ³ (15 min)

8.3 Åndedrettsvern: Ved behov skal det brukes pustebeskyttelse med A2-filter beregnet på gass og løsemiddeldamper.

8.4 Øyevern: Det må brukes vernebriller eller ansiktsbeskyttelse, hvis det er fare for sprut.

8.5 Hud: All kontakt med hud må unngås. Ved behov PVC- eller nitrilgummihansker.

9. FYSIKALSKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Produktets form :	Klar, fargeløs sitronduftende væske.
9.2 Farge:	-
9.2 Lukt:	-
9.3 pH:	-
9.4 Kokepunkt:	50°C (Karbonhydrogenblanding), - 20°C (Propan/Butan)
9.5 Smeltepunkt:	-
9.6 Flammepunkt:	Under 0°C
9.8 Tenntemperatur:	-
9.10 Eksplosjonsgrenser:	2,3 –9,5 vol %
9.12 Damptrykk:	-
9.13 Densitet:	640 kg/m ³
9.14 Løslighet:	Løses ikke
9.15 Andre opplysninger:	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Stabilitet: -

10.2 Reagerer med: -

10.3 Farlige spaltningsprodukter: -

11. HELSEFARE OG TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

11.1 Umiddelbar giftighet: -

11.2 Irritasjon og etsing: Lett øynene- og hudirriterende.

11.3 Allergifremkalling: Antas ikke å framkalle hudallergier.

11.4 Subakutt, subkronisk og langsiktig giftighet: Det regnes ikke med noen mutagen risiko.

11.5 Erfaringsbasert kunnskap om virkning på mennesker: Hudkontakt vil virke avfettende og uttørkende. Lanvarig og/eller gjentatt kontakt med hud kan forårsake uttørkning, som kan gi opphav til hudbetennelse.

11.6 Andre opplysninger i forbindelse med helsevirkninger: Innånding av dampen kan forårsake hodepine, svimmelhet og kvalme. Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.

12. ØKOTOKSIKOLOGISK INFORMASJON

2.1 Bioakkumulasjon: -

HMS-DATABLAD

HELSE-, MILJØ- og SIKKERHETS-DATABLAD

SIDE 4

12.1.1 Biologisk nedbrytning: -

12.2 Spredning i miljøet: Produktet er ikke vannløselig og vil flyte på vannet.

12.3 Giftighet for organismer: Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

13. AVFALLSDISPONERING

Tomme bokser skal destrueres etter gjeldende lovforskrifter og miljøvernmyndighetenes anvisninger.

14. TRANSPORTINFORMASJON

UN	IMDG(sø)	ADR/RID	DGR (flyg)
UN-nr: 1950	Klasse: 2.1	Klasse: 2	Klasse: 2.1
	EmS No F-D, S-U		

15. LOVER OG BESTEMMELSER

Faresymbol: Trykkbeholder. Må ikke utsettes for sterk sollys eller temperaturer over +50°C. Må ikke punkteres eller brennes selv i tom tilstand. Det må ikke sprøytes mot åpen ild eller antenneskilder. Isoleres fra antenningskilder. Røyking forbudt. Oppvares utilgjengelig for barn.

F+ Ekstremt brannfarlig

Xn Helsekadelig

N Miljøskadelig

R-setninger

- R 12 Ekstremt brannfarlig
- R 38 Irriterer huden.
- R 51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

S-setninger

- S 2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
- S 16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.
- S 24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.

16. ANNEN INFORMASJON

Forklaring til kemikaliens risikosetninger:

- R 10 Brannfarlig
- R 11 Meget brannfarlig.
- R 12 Ekstremt brannfarlig.
- R 38 Irriterer huden.
- R 65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
- R 67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.
- R 51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Informasjonskilder, som er brukt ved utarbeidelse av meldingen:

Informasjon fra produsente av de respektive råstoffer.